

doet zich hier kennen als een voorstander der stralenbehandeling, zoowel van de plaatselijke met röntgenlicht, radium en mesothorium, als van de algemeene kwartslampbestraling.

Het boek laat zich gemakkelijk lezen en brengt, wat de titel belooft: een goed overzicht van de chirurgie van het lymphstelsel. Een uitvoerige literaturopgave van ruim 50 bladzijden vormt een welkom slothoofdstuk.

S. M. KROPVELD.

J. L. VAN LIER, *De seniele paranoia*. Academisch proefschrift (Leiden). H. G. VAN DORSSEN, Amsterdam, 1916.

De waanzin als afzonderlijk ziektebeeld verheugt zich nog altijd, evenals vele andere psychische syndromen of zelfs zoogenaamde ziekte-eenheden, in een zeer uiteenlopende waardeering. Daarvan geeft de geschiedkundige inleiding van dit proefschrift — bladzijde 1—32 — een behoorlijk denkbeeld door veel en lange aanhalingen van allerlei onderzoekers. In het bijzonder een invloed van het senium, door den schrijver van het optreden van het klimakterium (bij mannen en vrouwen) af gerekend, wordt weliswaar vrij algemeen aangenomen, maar verschillend beoordeeld. De schrijver beschrijft dan in het kort 16 door hem waargenomen ziektegevallen bij oude lieden, waarin waandenkbeelden, vooral ongerijmde, en hallucinaties de hoofdverschijnselen zijn. Om de moeilijkheden der differentiaal-diagnose, met name van de manisch-depressieve psychose (in JELGERSMA's stelsel evenals paranoia een kiempseudo) duidelijk te maken, voegt de schrijver nog de beschrijving van 5 ziektegevallen bij de voorgaande, tenslotte nog een afwijkend geval. Erfelijkheid was meestal aan te toonen, een „paranoïde constitutie” slechts zelden.

In hoofdzaak worden de verschijnselen, nl. de *inhoud* der waandenkbeelden en hallucinaties, bij afwezigheid van dementie, behandeld. Van de gewone paranoia-verschijnselen wijken zij volgens den schrijver slechts af door aan den ouderdom eigen bijzonderheden. Niet ieder zal dit voor elk der medegedeelde gevallen met den schrijver eens zijn; maar dit ligt alweer aan de zoo verschillende opvatting van wat eigenlijk waanzin is. De moeite aan dit proefschrift besteed moet in elk geval gewaardeerd worden.

C. T. VAN VALKENBURG.

FEUILLETON.

DE TOPINAMBOUR.

Naar aanleiding van de mededeelingen van den heer J. J. HOFMAN over de topinambour als voedingsmiddel voor diabeteslijders, voorkomende in het *Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde* dd. 17 November jl., zou ik gaarne aan belangstellenden het volgende over deze knolvruchten willen mededeelen:

In oostelijk Europa, vooral in de Baltische provinciën, wordt de topinambour of